

Татар теле дәресе. 3 нче сыйныф.

Максат:

- Сыйфат турында алган белемнәрне ныгыту.
- Антоним сыйфатлар турындагы белемнәрне арттыру.
- Мөстәкыйль эшләү, логик фикер йөртү, чиста - пөхтә эшләү күнекмәләрен үстерү.

*Унсигезенче февраль.
Сыйныф эше.*

Уу / уу / Уу / уу

матур, сылу, алсу йөзле, алтын куллы

Сыйфат

**Предметның
билгесен
белдерә.**

**Нинди? Кайсы?
сорауларына
җавап бирә.**

**Сыйфатлар
исемгә
бәйләненеп
килә.**

**Сыйфатлар
сөйләмне матурлыйлар.
Алар предметларны,
күренешләрне төрле
яктан сурәтлиләр.**

Сыйфатлар **төрле билгеләрен**

предметларның
белдерәләр:

- **төсне:** ак, сары, кара, яшел, кызыл;
- **тәмне:** ачы, төче, татлы, баллы, тозлы;
- **форманы:** озын, түгәрәк, кәкре, кыска;
- **ХОЛЫКНЫ:** көләч, усал, юаш, шаян, сизгер,
куркак, кыю, батыр, хәйләкәр, ерткыч;
- **ВАКЫТНЫ:** кышкы, жәйге, кичке, иртәнге, быелгы;
- **Табигать күренешләренең билгеләрен:**
буранлы, яңгырлы, жилле, жиләс, аяз, болытлы;

Сыйфатларны кем табар?

Ал шар
оча.

Яшел шар
оча.

Түгәрәк шар
очты.

Миңа зур шар
алдылар.

Тест

1. Сыйфатлар нәрсә белдерә ?

а) предметны; б) предметның эшен; в) предметның билгесен;

2. Сыйфатларга нинди сораулар куела ?

а) кем? нәрсә?; б) нинди? кайсы?; в) нишли? нишләде?;

3. Сыйфатлар нәрсәгә бәйләненеп килә ?

а) исемгә; б) фигыльгә; в) кисәкчәләргә;

4. **Уңган** сүзенә синоним сыйфат табыгыз:

а) ялкау; б) шаян; в) өлгер;

5. **Салкын** сүзенә антоним сыйфат табыгыз:

а) кызыл; б) жылы; в) жәйге;

Тестның жаваптары

1. в) предметның билгесен;
2. б) нинди? кайсы?;
3. а) исемгә;
4. в) өлгер;
5. б) жылы;

Антоним сыйфатлар

- жылы
- ак
- тирән
- каты
- яшь
- караңгы
- начар
- ахмак
- ерак

- карт
- якты
- йомшак
- акыллы
- яхшы
- якын
- кара
- сай
- салкын

Укыгыз. Тиешле антоним сыйфатларны куеп языгыз.

Жир ... , кар

Жәй ... , кыш

Диңгез ... , инеш

Таш ... , мамык

Үрнәк: Жир кара, кар ак.

*Сыйфатлар: жылы, кара, тирән, каты,
салкын, ак, сай, йомшак.*

Физкультминут

Антонимнары белән парлап языгыз.

матур - ..., ямьле - ..., акыллы
- ..., бай - ..., караңгы - ...,
чиста - ..., яшь - ..., жиңел -
..., яңа - ..., төз - ..., куге - ...,
ачы - ..., ерак - ...

Өзекне чагыштырып укыгыз. Кайсы өзек тулырак, матуррак тоела?

Тагын яз житте.
Яңгырлар явып үтте.
Агачлар яфракларга
күмелде. Шомырт чәчәк
ата. Өй кыекларында
сыерчыклар жылпенә.
Һавада тургай сайрый,
умарта кортлары,
чәчәкләргә чумып, бал
жыя.

Бер – ике атна
үтәр, чәчәкләр коелыр,
алар урынына
жимешләр күренә
башлар.

Тагын кояшлы ямьле яз житте.
Беренче жылы яңгырлар явып
үтте. Агачлар ямь-яшел
яфракларга күмелделәр. Шомырт
ак чәчәк ата. Өй кыекларында
дәртле сыерчыклар жылпенә,
Һавада моңлы тургай сайрый,
умарта кортлары, хуш исле
чәчәкләргә чумып, тәмле бал
жыялар.

Бер – ике атна үтәр, матур
чәчәкләр коелыр, алар урынына
яшел жимешләр күренә башлар.

Сыйфат сөйләмдә ни өчен кирәк?

Сыйфатларны үзләре бәйләнгән исемнәр белән күчереп языгыз.

Сыйфатларның асларына сызыгыз.

Сыйфат сөйлөмдө ни өчен кирөк?

Сыйфатлар сөйлөмне матурлуйлар.

Алар предметларны, күренешләрне
төрлө яктан сурөтлүйлөр.

Сыйфатларны кем табар?

**Көләч, ачык, якты йөзле,
Тәмле, йомшак, жылы сүзле
Әнием – иң якын кешем,
Бик остасы һәрбер эшнең.**

(Нажия Саттарова)

Мәкальләрнең мәгънәләрен аңлат.

Акылы кысканың теле

**Яңа дустым булды дип, ... дусны
ташлама.**

Бауның озыны, сүзнең ... яхшы.

**... телне кадерләгән халык кадерле
булыр.**

Йомгаклау.

Укучылар, бу дәрәс сөзгә ошадимы?

Бу дәрәстә без ниләр эшләдек?

Сыйфат дип нинди сүзләр атала?

Аларга нинди сораулар куела?

Сыйфатлар ни өчен кулланыла?

Өй эше: *230 нчы күнегү.*